

Asia: Asia VN/25733/2021

Suomen digitaalinen kompassi, 2. luonnos

Kansallinen digikompassi kokonaisuutena

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Mielestämme kokonaisuus ei täysin vastaa tarkoitukseen, sillä luonnos ei ota riittävästi huomioon esimerkiksi ministeriöiden tuoreimman tulevaisuuskatsauksen näkemyksiä digikompassin visiossa. Digikompassissa tulisikin ottaa huomioon tulevaisuuskatsauksen esiin nostamat seikat erityisesti globaalien kehityskulkujen näkökulmasta, koska näillä on merkitystä sidosryhmienkin työskentelyyn yhteisen päämäärän eteen.

Digikompassin lähestymiskulma on liian teknologialähtöinen, jolloin riskinä on, että se rajaa tärkeitä sidosryhmiä ulkopuolelle. Kuitenkin keskeiset ratkaistavat huolenaiheet ovat tulevaisuudessa eiteknisiä, vaikka pystymmekin vastaamaan niihin teknologian avulla. Kaipaamme lisäksi mukaan korostetumpaa kansalaisnäkökulmaa (asiakas/asukas). Kompassiluonnos jättää myös suurimmaksi osaksi huomioimatta brändäyksen ja markkinoinnin merkityksen vision luoman tavoitteen edistämisessä. Koemme brändäyksen ja markkinoinnin yhtenä tärkeimpänä menestystekijänä.

Kompassin tarkastelun aikaväli olisi hyvä ulottaa vuoteen 2040, jotta muutoksen synnyttäminen on mahdollista. Digitaalisen kompassin suuntaa olisi hyvä tarkistaa vuosittain ja huomioida mahdollisesti esiin tulevat uudet asiat.

Osaaminen

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Vuoteen 2030 mennessä pitäisi merkittävästi lisätä IT –alan korkeakoulutasoisia aloituspaikkoja eri oppilaitoksissa, erityisesti ohjelmoinnissa, sekä tehdä erityistoimenpiteitä naispuolisten opiskelijoiden määrän kasvattamiseksi. Suomen tulee panostaa digitalisaation kärkiosaamisessa nykyistä enemmän data- analytiikkaan ja tekoälyosaamiseen sekä huippuosaamisen edellyttämään poikkitieteellisyteen.

Suomen tulisi lisätä it-alan koulutusta useiden eri toimialojen koulutuksessa (terveydenhuolto, opettajakoulutus ym.), samoin eri ammattialojen täydennyskoulutuksessa. IT-taidot tarvitaan pakolliseksi oppiaineeksi peruskouluihin, ja sen lisäksi data-aidot on tuotava osaksi kaikkia oppiaineita.

Kansainvälisten osaajien maahantuloa prosessia tulisi sujuvoittaa, ja tämä tulisi myös huomioida enemmän digikompassissa.

Digitaalinen infrastruktuuri

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Kyberturvallisuus on digitaalisten palvelujen ja toimintojen kivijalka. Digikompassissa pitäisi priorisoida digitaalisen infrastruktuurin rakennuspalikoiden järjestys eikä yrittää ratkaista jokaista tavoitetta yhtäaikaaisesti. Emme voi Suomessa rakentaa kestävästä digitalisaatiota ilman toimivaa sekä turvallista digitaalista perustaa.

Lisäksi uudessa ministeriöiden tulevaisuuskatsauksessa avaruuden ja satelliittien merkitys tunnustetaan voimakkaammin kuin digikompassissa. Näemme myös avaruuden olevan merkittävässä asemassa digikompassinkin vision saavuttamiseksi.

Mielestämme turvalliset pilvipalvelut ovat digitalisaation mahdollistajana merkittävässä roolissa, mutta meiltä puuttuu kansallinen pilvistrategia. Pilvistrategian puuttuessa ja julkisen sektorin epäselvien linjausten vuoksi näemme yleisesti rohkeusvajetta edistää digitalisaatiota. Lisäksi yhteentoimivat julkiset palvelut eri hallintotasojen digitalisaatiohankkeissa olisi helpompi toteuttaa ja ylläpitää, jos ne toteutettaisiin samoissa pilviympäristöissä.

Tarvitsemme kokonaisuutena digitaalisen infran priorisointia ja voimakasta investointia digitaalisen kivijalan kuntoon laittamiseksi.

Yritysten digitalisaatio

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Nostettujen tavoitteiden lisäksi mielestämme tärkein asia on uusien liiketoimintamahdollisuuksien löytäminen haasteellisissa tilanteissa Suomen ulkopuolelta. Siksi fokuksen on oltava siinä, kuinka voidaan yhteistyöllä edistää paikallisen osaamisen ja innovaatioiden vientimahdollisuuksia.

Kilpailukyvyyn kaupallistamisessa tulisi tehostaa brändäämistä ja markkinointia, jotta TKI-panostukset eivät mene hukkaan. Kompassiin tulisi sisällyttää suuntaviivat, miten yritykset sitoutetaan digitaaliseen transformaatioon.

Digitaaliset julkiset palvelut

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Yleisesti ottaen digikompassissa tähän aihealueeseen liittyvien avaintulosten hyödyt jäävät avaamatta kansalaisnäkökulmasta. Kompassissa näkökulma on liian hallintokeskeinen eikä kansalaislähtöinen. Olisi hyvä, jos kansalaisille (ei viranomaiselle) merkittävät palvelut nousisivat Kompassin toimenpiteissä tärkeään rooliin huomioimalla prosessit kansalaisen näkökulmasta. Tärkeää on myös varmistaa se, että muutokset toiminnassa ja prosesseissa toteutuvat.

40 merkittäväintä elämäntapahtuma-palvelukokonaisuutta on kunnianhimoinen tavoite vuoteen 2030 mennessä, mutta näemme tavoitteen osittain epärealistiseksi. Tällöin riskinä on esimerkiksi puutteellinen infrastruktuuri sekä pistemäinen kehittäminen vain mittarin saavuttamiseksi. Kehityksen tulisi keskittyä enemmän vaikutukseen kuin lukumäärään.

Gynther Tommi
CGI Suomi Oy